

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Martia, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Inviere.

Sibiu, 17 April n.

Zile de primăvară, zile de sârbătorire. Sârbătorile sînte ale invierii.

Inviere în natură și inviere în inimile omenești.

Sârbătorile *invierii*! Sârbătorile chiămate să aducă liniște și împăciuire în viața sbuciumată a omului. Sârbătorile în cari frunțile au să se descrețescă, inimile să se înblândească, și omenii să se înbrățișeze unul pe altul, ertând toate *pentru inviere*.

Sârbători mari și frumoase, sârbători preste toate sârbătorile, fiți binevenite, și faceți, ca omenii să și aducă aminte, că au și datorințe de înaltă ordine morală, datorința, nu numai de a se închina fiului lui Dumnezeu celui înviat din morți, ci de a și *implini cuvântul seu*, care a fost cuvântul *păcii* și al *înfrățirii* între omeni!...

Intrați de nou în armistițiul în care întreruptă are să fie pe un moment dușmănia, ura, a pismeii răutate și vorbirea de rău, depuse la o parte au să fie intrigile și toate păcătoșele arme cu cari omul modern pörtă luptă în contra semenului seu: să ne reculegem deci fie-care dintră noi, să uităm ranele primite de la alții în învălmășeala luptei pentru viață, și să facem mai ușoră purtarea lor și altora, pe cari noi i-am rănit, încălzindu-ne toți inimile la binefăcătoarele raze ale celei mai frumoase dintră toate virtuțile omenești: **Ertarea!**...

Câte o rază din strălucirea invierii să se oglindeze deci în zilele acestea de sârbătoare în sufletul fie-căruia dintră noi, pentru-ca nu numai din buze, ci din adâncul sufletului nostru mișcat de sublimitatea sârbătorii invierii, să zicem *fraților* și celor ce ne urăsc pe noi!...

Cei-ce făclii aprinse țineți în mână în ziua invierii, pentru a vesti omenilor, ori pentru a primi vestea, că nu mai este durere, nici grije, nici suspinare de când iadul a fost zdrobit de

cătră nemărginita putere de sus și de când piatra grea răsturnată a fost de pe mormânt, pentru-ca să se întemple minunea minunilor, să învie din morți Cel-ce în grópă cu morții a fost așezat: aprindeți făclii și în inimile vóstre, ca întunerecul să dispară din ele pentru totdeauna și aceea ce roștiți din buze în aceste mari sârbători, să fie cuvinte din suflet curat isvorite, nefățărte și adevărate, ca însași minunea invierii!...

Pentru-că e adevărată minunea invierii!

Răstignit a fost El pe cruce, și așezat a fost în mormânt, nou, săpat în piatră, ear' pe mormânt lepede mare au rostogolit cei-ce își temeau domnia pământenă, și pecetea stăpânirii pe piatră au pus și lângă piatră pază mare: dar' cu toate acestea, a treia zi de la răstignire, în revărsatul zorilor, piatra s'a prăvalit de pe ușa mormântului și îngerul Domnului a putut vesti celor-ce se apropiau de mormânt, *să nu mai caute pe cel viu între morți!*

Mórtea e iadul, viața e ceriul.

Din lupta purtată între iad și ceriu a eșit deci biruitoriu ceriul, puterea de sus, care a fost dintru început și va fi până la sfîrșitul lumii. Puterea, care era întrupată în *cuvântul* ce era la Dumnezeu, și care a trimis pe Mântuitoriu lumii între omeni, ca să propovăduască acest cuvânt, *cuvântul păcii*, al *dragostei* și al *frăției!*

Și omenii au voit să omăre *cuvântul*, rostit prin El, dar' nu li-a succed... „Unde 'ți este deci, mórte, acul tîu, unde, iadule, biruința ta?”...

Pentru *cuvântul păcii*, al *dragostei* și al *frăției* a suferit El chinuri și mórte, dar' a adus *cuvântul* la biruință!

Să ascultăm deci cu evlavie acest *cuvânt* evangelic și să căutăm să străbatem tot mai adânc în adevăratul seu înțeles.

Voință tare să luăm, ca inimile noastre să le plecăm spre dragostea și bunaînțelegere dintră omeni, ear' urechia noastră să nu o dăm pradă șopte-

lor celui viclean și ispititoriu, care ură și dușmănie vrea să sémene printră omeni, — căci numai atunci am înțeles divina și eterna învătătură propagată de El pe pământ, și numai atunci suntem pătunși de sublimitatea evenimentului întemplat a treia zi de la răstignirea Sa pe cruce, când:

Cuvântul a înviat,
Adevărul a înviat,
Christos a înviat!

Christos a înviat!

... „Ceriurile cum se cade veselăscă-se și pământul bucure-se și să prăznuiască lumea cea vędută totă și cea nevędută, — că a înviat Christos, veselia cea vecinică”.

... Și la sunetele acestea mângăitoare inimile a milioane de omeni saltă de bucurie. Preste tot pământul alergă mântuitoarea vestire despre biruința nevinovăției asupra înșelăciunii și răutății, despre invierea blândului Nazarinean, — Mântuitoriu nostru.

Din ascunsul ceriurilor se cerne potop de raze dumnezeiești, înveselind și luminând inimile nămurilor, — risipind negura înșelăciunii.

... „Să ne curățim simțirile și să vedem pe Christos strălucind”, glăsuiesc sfinții din vechime. Să ne limpedem mințile, să ne curățim inimile de întunecime, ca să vedem și preamărim pe acela, care intru atât ne-a iubit, în cât limbă de lut a luat, fire de tină și trup de țărină a primit „cunoștința cea gânditoare vecinică și nematerielnică”, ca să ridice blăstēmul vrăjit prin bóla neascultării.

Veniți popórelor să cântăm cântare de laudă și preamărire lui Christos Dumnezeu, care a surpat capistile idolești și ne-a ridicat din negura greșelilor. Aflat-a fiul omului limbile cele perdute și le-a întors la lumină. Strălucit-a cu tainicele raze ale învătăturilor sale în neluminatele inimi ale nămurilor.

Lăudați limbilor pe acela, care în adevăr a fost ceea-ce a învățat și propovădit, care cu totul în credință, în religieune a trăit, căruia credința suflă i-a fost în cuprinsul lui Dumnezeu. Aprinsa o viață nouă, o viață religioasă independentă, pe care urmându o

ajungem la ținta finală, la Dumnezeuul nămurilor.

Iubiți și preamăriți pe acela, care hui-duit a fost pentru învățăturile sale mântuitoare, sbiciuit a fost din partea ființelor cuvântătoare rătăcite, pentru îndreptarea căror trup de țărină a primit, care chinuri, mórte pe lemn de bună voie a răbdat. Străpunsă a fost cu sulita cóna lui, ca din rana lui ertare mântuitoare să ne isvorăscă nouă nevredniciilor. Pentru iubirea și mila sa față de noi s'a jertfit blândul Nazarinén, mieluşelul lui Dumnezeu, ca și în inimile noastre iubire și milă față de aproapele să aprindă.

Aprópe două mii de ani sunt de când orbilor li-s'au deschis ochii, schiopilor li-s'au vindecat picioarele, surdilor datu-li-s'a darul auđului, leproșilor sănătate și curățenie, morților viața și săracilor predicatu-li-s'a evangelia.

Și nu mai puțin e de când Christos Dumnezeu strălucind în inimile noastre cu tainice raze, a alungat spiritul cel necurat din ele, gonindu-l în pustie, unde să nu aibă nici un repaus.

Dar' omenimea, de-și vędend și simțind binele, totuși s'a înclinat earăși spre negura păcatelor. Inimile noastre s'au plecat din nou cătră cel spurcat, și el, necuratul, simțindu-se atras, pe de altă parte neafând repaus în pustie, s'a întors earăși în casa lui de unde alungat a fost. A venit și a aflat casa deșartă, măturată și infrumșețată. Și a mai adus încă alte spirite necurate, mai rele de cât el, și s'au încuibat împreună în inimile noastre. Cu mult mai răi și îndărătnici ne-am făcut!

Ni-se predică aprópe de 2 mii de ani, ca milostivi să fim, să ne iubim unii pe alții. Și noi ce facem? Ne îndărjim tot mai mult, ne sfășiem, lăpădându-ne de dragoste, făcându-ne mai răi de cât sâlbaticii. Zicem, că iubim pe Dumnezeu, Tatăl din ceriu. Cum să-l iubim însă, când nu-i ascultăm cuvintele pline de char, nu urmăm poruncilor sale? „Nu tot omul care strigă Dómnne, Dómnne, va intra în împărăția ceriurilor”, zice Domnul, și „cel-ce mă iubește să urmeze poruncile mele”. Și noi ce facem? Urmăm poruncile lui? Calcăm legile divine, nu băgăm în seamă poruncile Domnului, ne sfășiem unii pe alții, ne răpim liniștea, ne facem neîndurați, vrăj-

FOIȘORĂ

Patimile Domnului.

... Eară când s'a împlinit vremea a trimis Dzeu pe Fiul Său, cel unul născut, ca să mântuiască păcatelele poporului. Căci Dzeu din ceriu se uita preste fiii omenilor, spre a vedé, dacă este vre-unul înțelept, care caută spe Domnul. Și a vędut că mulți s'au abătut, mulți s'au corupt, pușini fac bine, ba chiar nici unul.

Și fiindu-i milă de fãpturile Săle, nu a voit să le dee perzării, ci s'a îndurat până într'atata, de a luat trup omeneș, ca să descopere omeșilor căile Sale.

Sărac a sosit Fiul lui Dzeu în lume. El, domnul domnilor și împărat al împărățiilor, nu s'a culcat pe așternuturi moi, ci fênul cel uscat i-a servit drept căpățâu, și palatul său a fost ieslea dobitoceilor.

Imbrăcămîntea lui nu a fost din porfiră și din mătasă, ci purta o haină mohorită și simplă, ca și omenii de rënd, desculț și cu capul gol cutreera întrégă țera, ca să dea pi-dă de smerenie și de blândețã celor muritori. — Binecuvântând cu drépta Sa, plină

de daruri, și propovăduind adevărul și iubirea între omeni, a adus fericirea și mângăerea în lume.

Cât lume a făcut El tuturor, și mai ales poporului jidovesc! Pe morți lor i-a înviat, pe cei leproși i-a curățit, pe cei orbi i-a făcut să vadă, pe cei surdi să audă, ear' pe cei asupriți de diavolul i-a vindecat, căci Dzeu a uns pe Iisus Nazarinénul cu Spiritul Sfânt și cu putere de sus, și Dzeu era cu dînsul. Ear' cei fără de lege n'au vrut să 'nțelegă.

L'au prins ca pe un nemernic; scuipatu-l'au în față și bătându-l, l'au batjocorit, ca pe cel mai păcătoș om din lume. Impărțit'au hainele lui loru-și și pentru cămașa lui au aruncat sorți!

E, cari înainte cu câteva zile, i-au făcut triumf și l'au primit cu stîlpări în Ierusalim ca pe un împărat, strigându-i „Osana”, — astăzi strigă plini de ură și de răsunare „să se răstignescă, să se răstignescă!”

La toate acestea Fiul lui Dzeu, ca o óie spre jungiere, ce nu-și de-chide gura sa, a făcut. Ar fi putut într'un moment să-i prefacă pe toți în stâlpi de pãtră, dar' ca să se împlinescă scriptura și prorocia, că Fiul omului se va da în mâinile judecătorilor, va fi răstignit, și a treia zi va învia, —

El a răbdat chinurile ce'e mai cumplite, tăcend.

În loc de cunună de lauri pentru depărtarea întunerecului și învingerea răutății din lume, cunună de spini i-a împodobit fruntea. În loc de tron a fost spenzurat pe cruce, și în loc de sceptru piróne de fier i-au zdrobit mâinile binefăcătoare. — Iată răsplata dătorului de lumină, iată până unde ajunge răutatea omenilor!

Vai voué fariseilor și cărturarilor păcătoși, căci v'ăți stropit cu sângele celui fără de păcat. Căci lumina a venit în lume și nu o ați primit, adevărul a sosit și nu l'ăți cređut. Judeca-vé-va pe voi Domnul în ziua cea de apoi!

Dar' blândul și iubitoriu Mântuitoriu se rógă totuși pentru ei: „Dómnne, nu le socóți lor păcatul acesta, căci nu știu ce fac”.

Și era pe la al șeselea cias, când inima lor a fost cuprinsă de spaimă. Temere și cutremur a venit preste ei și frica i-a acoperit, căci întunerec s'a făcut preste tot pământul de la al 6-lea cias până la al 9-lea. Și s'a întunecat sórele și s'a rapt catapítésma bisericii de sus până jos. Cutremur mare s'a făcut, când Iisus și-a dat suflul.

Abia acum au cunoscut cei fără de lege, că cu adevărut drept om a fost acela și Fiul

al lui Dzeu este. Deci să bătéu cu pumnul în piept și se căiau.

Cunoscut'au și păgânii din depărtare, că s'a sêvêrșit o faptă mare, că de aceea, cum zice Phlegon, la amiazi s'a întunecat sórele, de puteai zări stelele pe ceriu; și asta s'a întemplat în anul al 4-lea al Olympiadei 202.

Corăbierii de pe mare, spune Plutarch, au auđit atunci o voce puternică, în urmă un óttat adânc, — semn că a murit Domnul cel mare.

Dar' nu numai pământul și omenii s'au clătít la mórtea Mântuitorului, ci și animalele și plantele au simțit o durere nespuse de mare. Așa ni-se povestește că pe vremea când picura sângele din ranele Domnului, au venit două paseri, cari pline de iubire și de milă sburau în jurul crucii. — Vędend ele că mâinile cele sînte ale Mântuitorului, cari pe mulți au vindecat și au binecuvântat sute și mii, sunt găurite de piróne gróse, s'au încercat cu totă puterea să scóta cu ciocul cuiele, dar' stăruința a fost zadarnică. La munca cea grea li-s'a strîmbat ciocul și ghiarele lor au rēmas împlântate în carnea sfântă.

Iubirea lor a fost puternică, dar' slabă a fost puterea lor.

gat chiar și pentru cei-ce pe Tine însuși res-tiginirii te au dat, — nu întorțe fața ta nici de către cercatul Teu popor român, ci pentru mulțimea împărechierilor și pentru grelele-i pēcate strămoșești, câte s'au încuibat în lăuntru-lui, — iartă-l. Revarsă preste el belșugul darurilor și virtuților tale, ca aceste — înăbușind egoismul, pisma, zavistia și invidia, cari ne bântue, — să-l ridice la înălțimea, de la carea să prefușcă mai pre sus de tōte munca desinteresată, iubirea de dreptate, și dragostea nefățărîtă pentru binele obștesc.

Dōmne, Dumnezeul puterii, al mīlelor și al îndurării, — Cēla ce din stāncă ai is-vorit apa, și toiagul cel uscat al lui Aron l'ai înverșit . . . fă apoi, ca din această atmosferă curată și virtuoasă să rēsară cāt mai mulți bărbați aleși și cāt mai multe caractere nobile, ca și neuitatul Dr. Barcianu, al cărui suflet, mutat de la noi, așeză-l în locașurile māriri Tale.

Amin și Dumnezeu să 'l ierte!

Nr. 3603 Epitr.

Publicațiune oficială.

Pentru trebuințele seminarului archidieceșan în anul școlar 1903/4 în ce privește încălțitul se cere furnisare a una sută (100) stāngini de lemne, spre care scop se publică concurs cu termin 1/14 Iunie a. c.

Lemnele să fie de fag, neplutite, din fața sōrelui, de prima calitate, și trebuie să fie aduse în seminar în lunile Iuliu și August st. nou a. c., înainte de a se începe prelegerile în seminar.

Ofertele au să fie înaintate în terminul indicat la consistoriul archidieceșan, și oferenții să aducă în seminar un stāngin de lemne de probă.

Sibiu, 29 Martiu 1903.

Consistoriul archidieceșan.

Conferențele învățătorești.

Convocare.

Incredințat din partea Ven. Consistoriu archidieceșan cu conducerea conferențelor învățătorești din cercul III Sibiu, am onōre a convoca pe toți p. t. învățători — (învățătōre) de la școlile nōstre din protopresbiteratul Sibiu și Avrig la conferențele ce se vor ține în 23, 24 și 25 Aprile st. vechiu, în sala seminarului nostru Andreian, pe lângă următōrea programă:

1. Participarea la serviciul divin în biserică din Suburbul Iosefin.
2. Deschiderea conferenței la orele 11 a. m.
3. Apelul nominal și constituirea.
4. Presentarea elaboratelor stabilite prin concludul conferenței din anul premergător.
  - a) Insemnătatea și alegerea cāntărilor în școla poporală: temă lucrată de învățătōrii Iosif Stoica și Moise Bērsan, critica de Maniu Lungu.
  - b) Tractarea metodică a unei cāntări cu elevii, de Ioan Banciu, critică de Candid Popa.
  - c) Lucrul de mână femeesc în școla poporală, de Măriōra Doican și Elena Reou, recensentă Aurelia Goga.
  - d) „Cari sunt cauzele că, după atāția ani de frecventare a școlii și după atāția ani de obligativitate a frecventării, se află întrē credințōșii bisericeii nōstre încă un procent atāt de mare de analfabeți, și cā chiar dintrē cei cari au frecventat școla sunt mulți, cari în viața practică negligă cu totul scrisul și cetitul sau se feresc a arāta cā știu scrie și ceti; și cari ar fi mijlocele cele mai potrivite pentru a delătura această stare de lucruri pēgubitorē?” temă lucrată de Ioan Modran, Ioan Budac, Ioan Pura și Nicolae Șoldea.

e) Impărțirea obiectelor de învățământ pe orele zilelor din sēptēmānă, pentru o școlă cu 2 învățători: temă lucrată de corpul învățătōresc din Sebeșul-superior și Arpașul-inferior.

f) Impărțirea obiectelor de învățământ pe orele zilelor din sēptēmānă pentru o școlă cu 3 învățători: temă lucrată de corpul învățătōresc din Boița și Sadu.

g) Raportul comisiunilor permanente despre mersul învățământului în fie-care protopresbiterat din acest cerc.

Alegerea temelor pentru conferența procesimă.

Sibiu, 2/15 April n. 1903.

Nicolau Ivan
comisariu consistorial.

NOUTĂȚI

Christos a înviat! Cu acest frumos salut creștinesc ne adresăm tuturor cetitorilor, corespondenților și binevoitorilor ziarului nostru, dorindu-le să petrecă sfințele sērbătōri în pace și sănătate. — Redacția „Telegrafului Român”.

Din cauza sfințelor sērbătōri ale „Invierii Domnului” numărul proximo al fōiei nōstre apare Joia viitoare.

Episcopul Aradului. Dăm știrea, după ziarele străine, că P. C. Sa Archimandritul Ioan Ignatie Papp, ales și întărit episcop al dieceșei Aradului, astăzi, Vineri, pune jurământul de fidelitate înaintea M. Sale, în Viena. La acest act va asista și ministrul de culte și instrucțiune publică, Escel. Sa dl Dr. Wlassics Gyula.

Deputați sinodali. Ca întregire la lista deputaților mireni aleși la sinodul archidieceșan, înregistrăm că în cercul VIII (Geōgiu) sunt aleși dnu Petru Pipoz, jude de tablă în pensune, și Dr. Aurel Vlad, director al băncii „Ardeleana”, ear' în cercul X (Cāmpeni) dnu Dr. Vasile Preda și Dr. Zosim Chirtop, advocați în Cāmpeni.

Nou „Dr. juris”. Aurel Zigre, fiul avocatului Nicolae Zigre din Oradea-mare, zilele trecute a fost promovat, la universitatea din Cluj, doctor în științele juridice.

† Ioan Popea. În legătură cu știrea dată în numărul de alaltăeri despre trecerea din viață a meritului profesor Ioan Popea, publicăm următōrele anunțuri funebrale:

Ioan Popea, profesor în pensune al gimnasiului român gr.-or. din Brașov, după o scurtă suferință a adormit în Domnul, provēcut cu sfințele Taine, Marți la 1/14 April a. c. la 6½ ore dimineața, în etate de 64 ani. Rēmășițele pāmēnēști ale neuitatului detunct se vor transporta spre odihnă vecinică în casa rece a cimiteriului gr.-or. din Grōveri, unde Joi la 3/16 April 3 ore p. m. se va îndeplini serviciul ceremonial funebral, despre ce în cunoștințām pe tōte rudeniile, amicii și cunoșcuții. Fie-i țērina ușorā și memoria binecuvēntată. Brașov, 1/14 April 1903. *Jal-nica familie.*

Corpul profesoral de la școlile medii gr.-or. române din Brașov cu inima îndurerată aduce la cunoștința tuturor amicilor și cunoșcuților, că emeritul coleg Ioan Popea, profesor gimnasia în pensune, s'a mutat la cele eterne, azi Marți 1/14 April 1903, în etate de 64 ani, în al treilea an al retragerii sale din funcțiunea de profesor gimnasia, pe care o purtase timp de 35 de ani cu mare pricepere și nespūsă abnegațiune. Dumnezeu îndurării să-i facă parte de eternă odihnă în locașurile celor drepti!

Prințul Carol, nepotul regelui Carol al Romāniei, Duminecă s'a bolnăvit de șarlah. Conform bulentinelor medicale date Luni, decurgerea bōlei e normală.

Statuā împērātesei Elisaveta. Duminecă s'a făcut în Meran desvēlirea statuēi ridicată în amintirea rēposatei împērātese și regine a nōștrā Elisaveta. M. Sa împēratul și rege Francisc Iosif I. a fost reprezentat la actul desvēlirii prin archiducele Eugen.

Ōspele Impēratului. În 27 April va sosi la Viena regele George al Saxoniei, pentru a face vizită M. Sale împēratului și rege Francisc Iosif I.

Recunōșterea meritelor lui Kōrber. M. Sa împēratul a primit Marți în audiență privată pe ministrul-president austriac Dr. Kōrber, cu care ocaziune i-a predat insigniile ordului Sfântul Stefan în gradul de mare-cruce. În cercurile politice vieneze această mare distincție a ministrului se atribue succesorului lui avute în ceea-ce privește votarea proiectelor militare în parlamentul austriac și readucerea parlamentului la calea activității normale.

Procedură nouă cu privire la scrisorile cu rambursă. Ministrul ungar de comerț și comunicațiune publică a dat zilele acestea următōrea ordinațiune: În circulația postală pe teritoriul țērii trimițētōrii scrisorilor recomandatē și rambursate pot dispune astfel, ca scrisōrea să li-se retrimiță îndată după prima presentare adresatului, dacă acesta nu o rēscumpēră. În acest scop trimițētōrii are să indice această dorință pe partea stāngă a plicului (în fața cu adresa) prin scrisōre bătētōre la ochi, și subliniată cu creion vināt. Oficiile postale și telegrafice sunt îndrumate, ca scrisorile provēdate cu indicațiunea această, în cas cā adresatul nu le rēscumpēră, să le retrimiță imediat.

Ninsori pretutindenea. Temperatura rece, abnormală pentru luna April, a provocat d-ja de o sēptēmānă plaga de care se temeau economii: brumă, înghețuri și pe multe locuri ninsorile au cauzat mari stricăciuni deosebi în pometuri, ear' frigul amenință să strice mult viilor și sēmānăturilor. Și se pare, că de astă-dată, când era bine să fi greșit Falb cu profēțiile sale meteorologice, i-se vor împlini și cele privitōre la restul lunii. Cāci aprōpe de prin tōte părțile țērii se raportēză ploii și ninsori; în Paks a nins ninsōre grea Marți dimineața de la 7 până la 9 ore; în Gyōngyōs a brumat, ear' munții Matra sunt albi de zăpadă; în St. Gothard după plōie de trei zile a început Marți ninsōre ca în dricul iernii; în Dombōvár, Canija-mare, Barcs și Pēc asemenea; în multe comune din comitatul Zala, în urma ploilor au esundat rīurile, cauzând mari pagube în sēmānături. De prin părțile ardelenē încă se raportēză ploii și ninsori. În Sibiu plōie de Mercuri, amestecată cu fluturași de zăpadă, cātără amiazi s'a schimbat în ninsōre adevērată, durând până nōptea târziu.

Statuā unui savant în viață încă. Cu ocaziunea petrecerii în Copenhaga, la iubileul de 85 ani de etate al regelui Cristian IX, împēratul Vilhelm a cercetat clinica profesorului de medicină Dr. Finsen, în care capētă căutare medicală și vindecare — prin influința colōrei albastre — bolnavi de lupus. Cele vēdute acolo au entusiasmat așa de mult pe împēratul, în cāt a sulevat idea, ca lui Tinsen (care e om tiner încă) să i-se ridice statuā încă până e în viață. Moștenitoriul tronului danez s'a asociat și el la planul împēratului.

La situația din Macedonia. „Lokal-anzeiger” susține a fi informat, că imediat după Paști va izbucni în Macedonia revoluție mare și că Boris Sarafov e proclamat comandant suprem al revoluționarilor.

O telegramă din Berlin dto 14 April spune, că împēratul Vilhelm a dat ordin (?) fabricelor cari au primit comande de arme și munițiuni pentru Turcia, să esecute de urgență comandele acestea.

Tot dto 14 April se telegrafēză din Petersburg, că vasele flotei voluntare rusești nu mai fac transporturi comerciale, ci staționēză în porturile din Marea-Nēgră, fiind puse la dispoziția comandantilor marinei de rēșboiu a Rusiei.

Colonia magiară la Moșnița. Marți (14 April st. n.) s'a ținut în Timișōra licitație pentru darea în întreprindere a zidirii caselor pe sēma a 70 familii magiare, menite să fie colonisate în Moșnița (lângă Timișōra). Colonisarea se face pe cheltuiala ministeriului de agricultură.

Familie otrăvită cu ciuperci. Familia lui G. Sarai din Timișōra cinând Vineri ciorbă de ciuperci, s'a bolnăvit grav. Medicul chīamat în ajutoriu a constatat că ciupercile fusese de cele veninōse și astfel consumarea lor a provocat otrăvire de sange. Din norocire, ajutoriul grabnic a scāpat de mōrte pe toți membrii familiei.

Oraș inundat. Ploile abundante din luna curentă (profēțite de Falb) au cauzat în părțile de preste Dunāre chiar și inunda-rea totală a unui oraș. Rīulețul Tērnova, care întrē împrejurări normale e aprōpe sec, Duminecă după amiazi a rupt țermurii și a inundat nu numai hotarul, ci și orașul Csāktornya, care aprōpe întreg e acum în apă. Duminecă păziau țermurii Tērnovei trei companii de soldați, pompierii orașului și sute de lucrători, cari însă n'au putut să împēdece catastrofa. Aceiași rīuleț în hotarul stīrian a rupt și spālat traseul căii ferate, așa că trenurile num i până la Csāktornya pot să comunice.

În Croația încă s'au întēplat esundări. Văile Viapce și Cernomereț au rupt traseul căii ferate și un pod, așa că pe linia Zagreb — Kodjused comunicațiunea se pōte face numai pe linia vicinală a Somoborului.

La Sibiu, cu esceptia cātorva zile senine, luna April a adus până acum tot numai plōie și timp rece, Mercuri chiar plōie amestecată cu fluturași de ninsōre, — dōr' ca să nu facă de minciună pe Falb!

„Apostolii” socialistilor ungureni. Duminecă s'a ținut la Salonta-mare un „congres” al socialistilor ungureni, la care au luat parte și cāțiva țērani romāni prostiți de prostia lor și de îndemnurile unor „conducētōri” ai socialistilor. Cā ce capete luminate și ce bărbați de gravitate sunt acei „conducētōri” se pōte vedē și din lista „conducētōrilor” din Oradea, reproducă din „Nagyváradi Napló”: Pasuk Karoly (de 25 ani), calfă zidariu, Vantus Károly (de 24 ani), calfă bārdaș, Ehrenfeld Adolf, Sohnenwirt Lajos (de 21 ani), Somonni Albert, Fischer Márton, calfă zrotoriu, Tenczer Lipot (de 27 ani), Heller Mōricz, calfă māsariu, Weiss Ignāoz, calfă pāpucariu, Szilāsi Jōzsef (de 28 ani), calfă bārdaș, Sūsholtz Sandor (de 27 ani), calfă pleuar, etc. tot nume ovreești, tot bātēandri și ōmeni fără cāpētāiu. Și acestora dau cei cāțiva țērani romāni, intrāți în moșirla socialistă, mai multă ascultare de cāt preoților și învățătōrilor lor!

Eroi din rēșboiul cuban. La începutul sēptēmānii acesteia a fost ridicat din fundul māriri corabia „Rejna Christina” de pe care admiralul spaniol Montoja comandase lupta navală de la Manila și care în 1 Maiu 1898, în cursul acestei lupte fusese cufundată de cātără bastimentele de rēșboiu ale americanilor. Pe corabie au fost aflate 80 schelete, întrē cari și al unui oficer, pe care se disting clar urmele a cincisprezece glōnțe. Americanii voesc să înmōrmēnteze scheletele în mare, conform usului marinarilor, pe când guvernul spaniol le reclamă sie-și, ca să le înmōrmēnteze în Spania.

45,000 butōie de petrol — în flacări. Bazarul din Cadix al companiei transatlantice („Compagnie Transatlantique”), în care se aflau și 45,000 butōie de petrol, a luat foc. Primejdia incendiului era cu atāt mai mare, cu cāt la distanță de 30 metri se afla un magazin de iarbă de pușcă. Pentru scurgerea petrolului aprins pompierii au sēpat mulțime de canale, concentrāndu-și întrēgă lucrarea întrā a împedeca ajungerea focului la magazinul cu erbă de pușcă. Despre decursul incendiului lipsesc încă detaiurile.

Sfat bun. Cine voeste să samene erbă frumōsă, i-se recomandă să cumpere amestecul de sēmēnță de erbă „Promenade” sau „Insula Margareta”, care 'l vinde casa de sēmēnțe c. și r. de curte Edmund Mauthner din Budapesta. De 29 ani liferēză Mauthner sēmēnța această pentru parcurile Budapestei și ale insulei Margareta.

Cărți și reviste.

Au apărut:

„Momente din viața bisericească a Romānilor ortodoxi din Transilvania (1780—1787) de Mateiu Voilean, asesor consistorial. Sibiu, tiparul tipografiei archidieceșane. Prețul 80 fileri.

Cei cari se interesēză de istoria bisericeii ortodoxe din Transilvania vor afla în cārticica dlui Voilean multe momente din viața internă a bisericeii, cari în opurile de istorie bisericească publicate până acum nu sunt amintite, — din cauză că pe timpul scrierii și publicării acelor opuri nu erau cunoscute (de pildă vicariatul de patru ani a lui Ioan Popovici de la Hondol). De aceea, cartea cu titlul de mai sus pōte fi considerată ca un prețios adaus la materialul pentru istoria bisericeii nōstre ortodoxe. O recomandăm preoților, învățătōrilor și tuturor acolora cari voesc să cunoșcă amēnunte din trecutul bisericeii.

„Cāntările funebrale” pentru cor bārbațesc în 4 voci, de Dimitrie Cuișanu. Broșura cuprinde pe 19 pagine următōrele cāntări: 1. „Romānime mult cercată”, Imn, la mōrmēntul Marelui Andreiu, textul de Z. Boiu. 2. „Amin”, Troparele: „Cu duhurile dreptilor” și „Tu ești Dumnezeu, carele te-ai pogorīt în iad”. 3. Tōte rēspunsurile la Ectēnii. 4. „In veci pomenirea lui”. 5. „Cu adevērat desērtăciune sunt tōte”. 6. Cu sīnții odihnește Christōse”. 7. „Venīți fraților să dām mortului sārutarea cea mai de pe urmă”. 8. „Sfinte Dumnezeule”. 9. „Plāng și mē tânguesc”. 10. „Aliluia” și Tropariul: „Cēla ce cu adāncul înțelepciunii”.... la Pārastase. Aceste cāntări, în broșuri legate, se pot procura de la librăria archidieceșană în Sibiu cu prețul de 2 corōne și 20 fil., plus porto postal nerecomandate 10 fil., recomandate 55 fil. On. Redacții ale ziarelor romānești sunt rugate a reproduce acest anunț.

Anunț.

Se aduce la cunoștință publică, că „Mielul“ cassă de păstrare în Poiana a redus interesele depunerilor de la 5 $\frac{1}{2}$ % la 5%.

Depunerile vechi se fructifică cu 5 $\frac{1}{2}$ % numai până la 30 Iunie a. c. Poiana, la 14 April 1903.

[47] 1—1

Direcțiunea.

Avis

Adunarea generală a institutului de credit și economii „Corvineana“, societate pe acții în Hunedóra a ales de director executiv pe acționariul Petru Șinca, ear' în locul membrilor sortați Petru Șinca și Teofil Tulea această adunare generală a ales membrii în Direcțiune pe acționarii George Popoviciu și Simeon Chirca.

[48] 1—1

Direcțiunea,

Concurs

Pentru ocuparea postului de **cas-sariu** la societatea de economii și credit „Crișana“ din Brad se escrie concurs cu termenul: 30 April 1903.

Salariul anual, împreună cu acest post este 1600 cor.

La ocuparea postului cassariul va trebui să depună o cauțiune de 1000 cor. în acțiuni de ale „Crișanei“ sau alte hârtii de valoare.

Cel instituit va fi numai ca provisor până la adunarea generală ordinară din anul 1904.

„Crișana“, societate de economii și credit.

Brad, la 9 April 1903.

Vasilie Damian   **Dr. Ioan Radu**
director.   secretariu.

Nr. 266/903

[46] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **învățătoriu** la școala gr.-or. din Gârbova, protopresbiteratul Mercurea, se scrie concurs cu termenul de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. 600 corone din repartitie de la popor, fără nici o detragere în fondului cultural local.

2. 4 stângini de lemne, din care are a se încălzi și școala.

3. Cuartir în natură.

Reflectanții la acest post au să-și instrueze cererile lor conform normelor în vigoare și să le înainteze oficiului protopresbiteral în Mercurea în termenul sus indicat.

Mercurea, 26 Martie 1903.

Avr. S. Pecurariu
adm. prot.

Nr. 185/1903

[44] 3—3

Concurs

Pentru îndeplinirea postului al II. de **paroch** a parohiei a doua vacantă de **clasa primă din Deva**, prin acesta se escrie concurs cu termenul de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea dotațiunii preoțești de la stat.

De la concurenți se cere, ca să aibe pe lângă teologie cel puțin opt clase și maturitatea, deci au a-și instrui cererile concursuale conform celor atinse și a normelor în vigoare în termenul defipt subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se presenta înainte de alegere în biserica spre a-și arăta desteritate în cele rituale.

Informațiuni mai în detaliu se pot lua la oficiul protopresbiteral.

Deva, 25 Martie 1903.

Comitetul parochial în conțelegere cu oficiul protopresbiteral al Devei.

George Romanul
protopresbiter.

Concurs

Pentru întregirea vacantei parohiei **Bachnea** cu filia Bernade, în protopresbiteratul Târnăvii, se publică concurs cu termenul de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Concurenții să-și adreseze petițiunile instruite conform normelor în vigoare subscrisului oficiu protopresbiteral în Cetatea-de-baltă (u. p. Kükküllővár) până la termenul sus indicat, având a se presenta alegătorilor pentru a cânta respective a celebra și cuvânta. Cetatea-de-baltă, 19 Martie 1903.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Târnava în conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Amicul poporului îndreptătoriu în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român, de **Titu Vuculescu**, pretor. Prețul 1 cor. Se poate procura de la **Librăria arhidiece-sană din Sibiu**.

Cartea consilierului de medicină Dr Müller, apărută deja în a 40-a ediție, care tractează despre

Conturbările în sistemul nervos și secsual

precum și despre vindecarea radicală a lor, se poate procura prin toate librăriile.

Pentru 1 cor. 20 fileri în mărci postale o trimite franco **Curt Röber**, Braunschweig. [3] 14—38

Idei pregătitoare în Pedagogie

de **Dr. Petru Șpan.**

Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Se poate procura de la **Librăria arhidiece-sană din Sibiu**.

J. PSEPHOFER

PILULE DE CURĂȚIREA SÂNGELUI

De multe decenii sunt lăpitate aceste pilule preste tot locul și puține familii se vor găsi, la cari să nu se afe măcar o mică cantitate din acest escelent mijloc de casă.

De mulți medici au fost și sunt recomandate aceste pilule ca mijloc de casă, mai ales contra a ori-ce bōlă provenită din **mistuire rea și constipație** (lipsă de scaun), precum: **conturbarea circulațiunii ferei, dureri de ficat, lănceđirea intestinelor, vânturi, congestiune de sânge** la creeri, **hemoroide** ș. a.

Prin însușirile lor de a curăți sângele au mai ales un efect admirabil la **lipsa de sânge** și bōlele ce rezultă din aceea, cum: **anemie, dureri de cap nervoase** ș. a. m. d. Aceste pilule depurative vindecă pe lângă aceea așa de domol, în cât nu cauzează nici cele mai ușore dureri; prin urmare pot fi luate fără tēmă și de cei mai debili și chiar de copii.

Aceste **pilule depurative se prepară singur veritabil în farmacia „la mērul imperial de aur“ a lui J. Pserhofer, Singerstrasse nr. 15 în Viena** și costă o cutie cu 15 pilule 21 cr. v. a. Un sul cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr. La trimiterea anticipată a sumei costă împreună cu espediția francată 1 sul de pilule 1 fl. 25 cr., 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un sul nu se poate espeda.

NB. În urma lătreii lor mari, se imiteză aceste pilule sub cele mai diferite forme și numiri; rugăm deci a cere espres **pilule depurative de J. Pserhofer** și numai acele au să se privească ca **veritabil**, a căror instrucțiune de folosire e provēdută cu subscrierea proprie a lui **J. Pserhofer**, și cari pōrtă pe acoperișul fie-cărei cutii aceeași subscriere cu scrisōre roșie.

Din nenumērate scrisori prin cari mulțamesc consumenții acestor pilule pentru redobândirea sănēității după cele mai diferite și mai grele morhuri, lăsăm să urmeze aici numai câteva, cu observarea că fie-cine care a întrebuintat numai odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Stimate Domnule Pserhofer! Fiți buni și-mi mai trimiteți 15 suluri din neîntrecutele Dvōstre pilule depurative cu ramburs. Și cu această ocaziune Vē esprim mulțamita mea profundă pentru puterea miraculoasă a pilulelor Dvōstre. Semnez cu totă stima:

Francisc Pawlistik, Colonia, Lindenthal.

Hrasche 1. Flōdnik, 12 Septembrie 1887.

Stimate Domnule! Voia lui Dzeu a fost, să-mi cadă în mâni pilulele Dvōstre și acum Vē scriu rezultatul: mē rēciseam în lehusie așa că nu-mi mai puteam isprăvi lucrurile, și de sigur așa fi deja mōrtă, dacă nu-m'ar fi mântuit pilulele escelente ale Dvōstre. Dzeu să Vē binecuvinteze pentru acesta de mii de ori. Eu am credință, că pilulele Dvōstre mē vor face deplin sănētōsă, cum au ajutat și altora.

Teresia Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Decembrie 1887.

Stimate Domnule! Vē esprim în numele mātusei mele de 60 ani cele mai sincere mulțamite. Ea a suferit 5 ani de catarrh cronic de stomac și bōlă de apă. Viața-i era un chin și se credea deja perdută. Din întēmplare capēta o cutie din escelentele dv. pilule depurative și s'a vindecat după o întrebuintare mai îndelungată a acelora.

Cu totă stima Iosefa Weinzettel.

Lichior Bernhardin din plante de Alpi de W. O. Bernhard în Bregenz. O sticlă 2 fl. 60 cr., $\frac{1}{2}$ sticlă 1 fl. 40 cr., $\frac{1}{4}$ sticlă 70 cr.

Alifie americană pentru reumatism cel mai bun mijloc la tōte suferințele reumatice: dureri de mēduva spinării, junghiuri, ischias, migrenă, durere nervoasă de dinți, de cap, de urechi, etc., 1 fl. 20 cr.

Balsam miraculos englez a lui J. Pserhofer 1 sticlă 50 cr.

Balsam de degerături, de J. Pserhofer recunoscut de mulți ani ca cel mai sigur remediu contra tuturor bōlelor cauzate de ger, precum și pentru rāni fōrte vechi etc., 1 borcan 40 cr. cu trimitere franco 65 cr.

Kola-Preparate de Stoll, cel mai escelent mijloc pentru întărirea stomacului și a nervilor

Elixir-Kola sau vin, 1 lit. 3 fl., $\frac{1}{2}$ lit. 1 fl. 60 cr., $\frac{1}{4}$ lit. 85 cr.

Balsam de guși a lui J. Pserhofer, mijloc recomandabil contra gușii, 1 flacon 40 cr., cu trimitere francată 65 cr.

Afară de preparatele aci amintite se mai află gata tōte specialitățile pharmaceutice interne și externe anunțate în ziarele austro-ungare, și tōte articolele, ce nu se află în deposit, se procură la dorință prompt și effin.

Trimitere prin postă se esecută cu cea mai mare grăbire trimițēndu-se banii înainte, comande mai mari și cu rambursă.

Apoteca la „mērul imperial de aur“ J. Pserhofer, Viena I. Singerstr. 15.

De veritabile sunt a se considera numai acele pilule, a căror îndrumări pentru folosire sunt provēdute cu numele I. Pserhofer și cari pōrtă același nume și pe acoperēmēntul cutiei cu scrisōre roșie.

Scutite prin marcă și mustră înregistrată. Imitări se pedepsesc aspru

[34] 5—6

Prapori

din mătasă damast, camgarn sau din pânză cernită se pot procura de la Librăria arhidiece-sană, mărimea, colōrea, cum și icōnele de pe prapori, după cum se comandă, prețuri solide, moderate, serviciu prompt.

In deposit se află la **Librăria arhidiece-sană în Sibiu** următorii 3 prapori: 1 lățimea 86 cm. lungimea 1'55 m. de mătasă damast, grōsă, colōre roșie bordo înflorată cu franze de aur jur împrejur, pe o parte cu **botezul Domnului**, ear' pe cealaltă cu **Invierea** — costă cor. 128.—. — 1 prapor de camgarn, colōrea roșie închisă, 160/120 cm. cu înălțarea și luarea de pe cruce, costă cor. 108.—. — 1 prapor de mătasă damast, grōsă, fōrte fină 160/106 cm. provēdūt cu cruce de alamă masivă, cu globurile, prăjină, ciucuri, franze de aur curat. fōrte imponent, pe o parte cu **Botezul Domnului**, ear' pe cealaltă cu **Intrarea în Ierusalim**, total cor. 240.—.

icōnele sunt pictate în uleu cu māră, pictură fōrte fină și durabilă.

Eichengraberamt, lângă Gfōhl 17 Martie 1889.

Onorate Domnule! Subscrierul îmi permit a Vē ruga să-mi trimiteți de nou 4 suluri din intr'adevēr folositōrele și escelentele Dvōstre hapuri. Nu pot să nu Vē esprim cea mai perfectă recunoștință a mea pentru valōrea acestor pilule și le voi recomanda, pe cât numai voi pute, cu tōtă căldura tuturor bolnavilor. De această scrisōre de mulțamita a mea Vē imputernicesc a face ori-ce întrebuintare publică. Cu tōtă stima:

Ignatie Hahn.

Gotschdorf lângă Kohlbach, Silesia austr. 8 Octombrie 1886.

Stimate Domnule! Vē rog a-mi trimite un sul cu 6 cutii din pilulele depurative universale ale Dvōstre. Numai escelentelor Dvōstre pilule am de a mulțami, că m'am mântuit de o bōlă de stomac, care m'a torturat în decurs de cinci ani. Nu 'mi vor mai lipsi nici când aceste pilule și Vē esprim prin acesta mulțamita mea cea mai ferbinte. Cu perfectă stimă:

Ana Zwickl.

Esență de viēță, J. Pserhofer (Picături de Praga) contra stomacului stricat, mistuirii rele, durerilor de pāntece de tot felul, un mijloc de casă escelent, 1 flacon 22 cr., 12 flacone 2 fl.

Sirup de plantagea (limba oii) J. Pserhofer, un mijloc escelent de casă cunoscut pretutindenea contra catarului, răgușelei, tusei măgărești etc. 1 sticlută 50 cr., 2 sticlute espediate franco 1 fl. 50 cr.

Pomadă de Tannochinină, de J. Pserhofer, recunoscută de medici, de un șir îndelungat de ani ca cel mai bun întrē tōte mijlōcele de crescutul pērului. O dosă mare elegantă 2 fl.

Plastru universal, de prof. Stuedel la rāni din lovitură sau împunsătură, umflături rele de tot felul și la umflături vechi, periodice, la piciorē, gālci rele ulciorōse, la buba vēnătă durerōsă, la sugei, țife cu rāni și a-prindere de țife, podagră și alte asemenea bōle, probat de re-pește-ori. Un borcan 50 cr., cu trimitere franco 75 cr.

Sare de curățire universală, de A. W. Bullrich, un mijloc de casă escelent în contra tuturor urmărilor digestiunii striccate, ca durere de cap, cărcei de stomac, acrēlă, dureri hemoroidale, incuierē etc. 1 pachet 1 fl.